

Litteratur.

Oskar Lidén, **De flinteggade benspetsarnas nordiska kulturfas.** Studier i anslutning till nya sydsvenska fynd. Skrifter utgivna av Kungl. Humanistiska Vetenskapssamfundet i Lund. XXXIII. 1942.

Vid det nordiska arkeologmötet i Köpenhamn 1919 väckte dr Oskar Lidén sensation genom sitt föredrag »Sydsvenska stenåldersfrågor, belysta av nya fynd». Genom iakttagelsen att på boplatser i Jonstorp socken vid Skälderviken fyndskikt med Ertebölleinventar direkt överlagrades av gropkeramiska skikt med tjockackiga yxor vann han ett resultat, som skulle få stor bärvidd för stenåldersforskningen, alldeles fränsett att fynden i övrigt möjliggjorde en h.o.h. förändrad syn på stenåldern i nordvästra Skåne. De fortsatta undersökningarna över Jonstorphöjden satte 1938–40 frukt i ett tvåbandigt verk över sydsvensk stenålder, där de 1919 skisserade resultaten underbyggas och vidare utvecklas. Man kan ej komma förbi detta arbete vid studiet av skandinavisk stenålder; indirekt har det betydelse också för finländsk stenåldersforskning.

Också den nya skrift, vars titel läses härövan, har samma fasta anknytning till själva fyndmaterialet som Lidéns tidigare arbete. Utgångspunkten är här ett torvsossefynd från Allerum söder om Höganäs med ett hundskelett, bennål med flintegg, bensticka, hornyx, trindyxa mm. En arkeologisk-geologisk-botanisk undersökning av fyndet och en jämförelse med andra fynd ge möjlighet att datera Allerumfyndet till perioden från sen Mulleruptid och ner emot Ertebölle. Till denna höra bennålar med flinteggar, vissa benharpuner (varför använder Lidén aldrig termen ljusständer, som i många fall är den riktiga?), en stor del av trindyxorna, handtagskärnor, mikroliter mm. Kulturen är ett jägarfolks.

Huvudintresset knyter sig till ett antal detaljer i framställningen: hunden som skjutits med en flinteggad bennål, den här på nytt framförda bevisningen för att benstickorna icke äro nätstickor utan snarast redskap för att lösgöra näver och bark från trädstammarna, hävdandet av Barumsfyndets höga ålder, av Sjöholmsfyndets kronologiskt heterogena beskaffenhet mm. De allmänna resultaten som framföras överensstämma i stort med den vedertagna uppfattningen om de flinteggade benspetsarnas tid och kultur.

C. A. N.

De svenska riksregalierna och kungliga värdighetstecken. Utgivna av Rudolf Cederström. Kungliga Livrustkammaren. Stockholm 1942.

Chefen för Kungl. Livrustkammaren, doktorn friherre Rudolf Cederström har namn om sig att vara den främsta kännaren i Sverige av äldre vapen och dräkter. Sitt kännarskap har han nyligen dokumenterat genom det utomordentligt utstyrda verk, vars titel läses härövan. Svärd och krona, spira, äpple och nyckel falla delvis